

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความหมายของชีวิตเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อตัดสินต่อคำถามว่า ชีวิตมีเหตุผลให้ดำรงอยู่ต่อไปหรือไม่? หรือกล่าวให้ชัดเจนขึ้นคือ ชีวิตมนุษย์ดำรงอยู่เพื่ออะไร? จากคำถามข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การพูดถึงความหมายของชีวิตไม่ใช่เรื่องของ การหาความหมายที่เป็นคำบรรยายมโนทัศน์. เช่น ความยุติธรรมหมายถึงอะไร แต่ความหมายของชีวิตเป็นการหาข้อตัดสินว่าชีวิตแบบใดเป็นชีวิตที่สมควรดำรงอยู่. ซึ่งข้อตัดสินนี้เป็นข้อตัดสินเชิงคุณค่า. แต่คุณค่าที่เกี่ยวข้องกับความหมายของชีวิตแตกต่างจากคุณค่าในจริยศาสตร์บรรทัดฐานที่เป็นเกณฑ์ตัดสินคุณค่าการกระทำว่าการกระทำหนึ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่. แต่ความหมายของชีวิตไม่ได้เกี่ยวข้องกับแค่การกระทำเท่านั้น. ข้อตัดสินความหมายของชีวิตก็ยังเกี่ยวข้องกับภาพรวมทั้งหมดของชีวิตด้วย. จึงกล่าวได้ว่าความหมายของชีวิตคือการหาข้อตัดสินเพื่อตอบคำถามว่า ชีวิตมนุษย์ดำรงอยู่เพื่ออะไร?

นอกจากนี้ ความหมายของชีวิตยังเกี่ยวข้องกับประเด็นอื่นๆอีกด้วย เช่นคำถามที่ว่าความหมายของชีวิตคืออะไร? และ อะไรทำให้ชีวิตเป็นสิ่งที่มีความหมาย? คำถามนี้เกี่ยวข้องกับสองคำถามแรกในการหาข้อตัดสินความหมาย. เพราะว่าเป็นความหมายของชีวิตจะช่วยอธิบายว่าทำไมชีวิตจึงควรดำเนินต่อไป. และในอีกทางหนึ่งสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความหมายก็จะเป็นคำตอบว่าชีวิตมนุษย์จะดำรงอยู่ไปเพื่ออะไร. ดังนั้นคำถามที่สำคัญในประเด็นเรื่องความหมายของชีวิตจึงต้องตอบคำถามว่าความหมายของชีวิตคืออะไรด้วย?

ในหนังสือเรื่อง The Meaning of Life ของเคลมค์ (Klemke, 2000) เขาได้เขียนไว้ในบทนำว่าแนวทางคำตอบที่เป็นไปได้ของปัญหาความหมายชีวิต จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ก็คือ กลุ่มเทวนิยม กลุ่มอเทวนิยม และกลุ่มที่ตั้งความหมายเกี่ยวกับคำถามว่าชีวิตมีความหมายหรือไม่. และในบทความชื่อ The Recent Work on Meaning of Life เมทซ์ (Metz, 2002) จำแนกแนวทางการตอบปัญหาออกเป็นสองกลุ่มใหญ่. กลุ่มแรกก็คือ เหนือธรรมชาตินิยม (supernaturalism) ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มเทวนิยมและวิญญาณนิยม และอีกกลุ่มหนึ่งคือธรรมชาตินิยมซึ่งแยกเป็น อัตวิสัยนิยมและวัตถุวิสัยนิยม. นอกจากนี้ยังมีกลุ่มที่ตั้งข้อสงสัยต่อความหมายของชีวิตซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปว่าชีวิตไร้ความหมาย เมทซ์เรียกกลุ่มนี้ว่าสูญนิยม (nihilism).

ในประเด็นที่ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์คำถามเกี่ยวกับความหมายของชีวิตว่า ข้อความเกี่ยวกับความหมายของชีวิตเป็นปัญหาทางปรัชญาหรือไม่ ก็มีบทความของนักปรัชญาบางท่านได้แย้งการวิเคราะห์ความหมายของชีวิตเช่นนี้เหมือนการวิเคราะห์ความหมายของภาษา. เช่น

ความหมายของชีวิตเป็นการถามถึงเหตุผลสนับสนุนของการดำรงอยู่ (existence) (Nielsen, 2000) อีกข้อโต้แย้งเช่นความหมายของชีวิตไม่ใช่เพียงแง่มุมความหมายของภาษาแต่มันรวมไปถึงการมีความหมาย (meaningful) (Hepburn, 2000). จากข้อโต้แย้งของนักปรัชญาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงเหตุผลว่าความหมายของชีวิตมีนัยยะทางปรัชญาที่ไม่เหมือนกับปัญหาเรื่องความหมายแบบอื่น. และดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าปัญหาปรัชญาเกี่ยวกับความหมายชีวิตคือการพยายามหาข้อตัดสินเชิงคุณค่าว่า อะไรทำให้ชีวิตควรดำรงอยู่. และต่อไปนี้จะถือว่าความหมายของชีวิตมีนัยยะทางปรัชญา.

เมื่อประเด็นเรื่องความหมายของชีวิตมีเหตุผลที่บอกได้ว่าความหมายของชีวิตมีนัยยะสำคัญทางปรัชญา. ดังนั้นคำถามสำคัญของความหมายชีวิตก็คือ ชีวิตมีความหมายหรือไม่? ถ้าหากชีวิตเป็นสิ่งที่มีความหมายแล้วความหมายของชีวิตคืออะไร? และ อะไรเป็นกรอบมโนทัศน์ (conception) ของความหมายชีวิต?

กลุ่มแรก กลุ่มเหนือธรรมชาติ กลุ่มนี้ประกอบไปด้วย กลุ่มเทวนิยม (God-centered) และ วิญญาณนิยม (soul-centered). ทั้งสองกลุ่มนี้อธิบายความหมายของชีวิตด้วยความสัมพันธ์กับคุณค่าที่อยู่เหนือโลกธรรมชาติทางกายภาพ. เช่น พระเจ้า ในกลุ่มเทวนิยมที่เชื่อว่าชีวิตจะมีความหมายได้ ก็ต่อเมื่อสอดคล้องกับความประสงค์ของพระเจ้า. สำหรับกลุ่มวิญญาณนิยมอาจจะเป็นศาสนาเทวนิยมหรืออเทวนิยมก็ได้. แต่ในกลุ่มนี้แตกต่างจากกลุ่มเทวนิยมที่ไม่ได้อธิบายความหมายของชีวิตด้วยพระประสงค์ของพระเจ้า. แต่ยังคงอธิบายความหมายด้วยมโนทัศน์ทางศาสนาเช่น สวรรค์หรือนรก หรือกฎแห่งกรรม. สำหรับวิญญาณนิยมแล้วชีวิตที่มีความหมายก็คือชีวิตที่ดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับหลักทางศาสนาที่เชื่อว่ามีชีวิตหลังความตายและในโลกหลังความตายทุกชีวิตจะได้รับผลของการกระทำของตนเอง. หรือในศาสนาที่ยอมรับเรื่องกฎแห่งกรรมก็นับอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย. เนื่องจากความหมายของชีวิตขึ้นอยู่กับการดำเนินชีวิตเพื่อความหลุดพ้น.

กลุ่มที่สองคือกลุ่มธรรมชาตินิยมที่เชื่อว่าความหมายของชีวิตสามารถเข้าใจได้จากชีวิตที่อาศัยอยู่ในโลกนี้ซึ่งแบ่งเป็นสองกลุ่มย่อยก็คือ กลุ่มอัตวิสัยนิยม (subjectivism) ที่เชื่อว่าความหมายของชีวิตได้มาจากปัจเจกบุคคลจะให้แก่ตนเองไม่ว่าความหมายนั้นจะมีคุณค่าต่อคนอื่นนอกจากชีวิตของตนเองหรือไม่. เช่น ชีวิตที่ดำเนินไปเพื่อชื่นชมศิลปะหรือชีวิตที่ดำรงอยู่เพื่อแสวงหาความร่ำรวย. การแสวงหาความร่ำรวยหรือชีวิตที่มีอยู่เพื่อชื่นชมศิลปะศิลปะเป็นการทำเพื่อตนเองแต่ก็เป็นชีวิตที่มีความหมาย. เพราะความร่ำรวยและการชื่นชมศิลปะสามารถตอบคำถามว่า จะมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร? และกลุ่มภววิสัยนิยม (objectivism) กลุ่มนี้ให้ความหมายของชีวิตด้วยคุณค่าทางศีลธรรม. คุณค่าทางศีลธรรมและการใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผลไม่ใช่คุณค่าที่เกิดขึ้นจากมนุษย์คนใดคนหนึ่ง. คุณค่าทางศีลธรรมเป็นข้อตัดสินคุณค่าจากความเป็นวัตถุวิสัย.

สำหรับเมทซ์แล้วทั้งธรรมเนียมและกลุ่มเหนือธรรมชาติ ถือว่าเป็นเกณฑ์ที่อธิบายความหมายของชีวิตได้ทั้งคู่. เพราะสามารถใช้เป็นคำตอบของคำถามที่ว่า ทำไมชีวิตจึงควรดำรงอยู่? การเข้าใจความหมายของชีวิตจากความหมายเหนือธรรมชาติเป็นตัวแทนของความหมายของชีวิตตามศาสนา. และธรรมเนียมเป็นตัวแทนของคำอธิบายความหมายของชีวิตที่ไม่อาศัยมโนทัศน์ทางศาสนา. แต่แนวทางคำตอบทั้งสองก็ยังไม่ได้ทำให้มโนทัศน์ของชีวิตที่มีความหมายชัดเจนขึ้น การมีเกณฑ์อธิบายความหมายเป็นเพียงการตอบคำถามว่าจะอธิบายความหมายอย่างไร? แต่แนวทางคำตอบยังไม่ได้อธิบายว่าธรรมเนียมและเหนือธรรมชาตินิยมทำให้ชีวิตเป็นสิ่งที่มีความหมายได้อย่างไร?

ในบทความเรื่อง The concept of a meaningful life ของ เมทซ์ (Metz, 2001) ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์มโนทัศน์ความหมายของชีวิต. เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าธรรมเนียมและเหนือธรรมชาตินิยมทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมายได้อย่างไร. เมทซ์เสนอไว้ดังนี้ ประการแรกชีวิตที่มีความหมายคือชีวิตที่ดำรงอยู่อย่างมีจุดมุ่งหมาย. ดูเหมือนว่าการดำรงชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมายจะเป็นคำอธิบายที่ใกล้เคียงกับสามัญสำนึก. เพราะการมีเป้าหมายเป็นเหตุผลบอกได้ว่าทำไมจึงดำรงชีวิตอยู่. และการมีเป้าหมายเป็นคำอธิบายความหมายที่ธรรมเนียมและความหมายแบบเหนือธรรมชาตินิยมร่วมกัน. เพราะธรรมเนียมและเหนือธรรมชาตินิยมสามารถกล่าวได้ว่าชีวิตมุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายอะไร. แต่การอธิบายความหมายด้วยเป้าหมายก็ยังคงแคบเกินไป. เนื่องจากชีวิตที่มีเป้าหมายเป็นการอธิบายในเชิงอันตวิทยา (teleological). ซึ่งการอธิบายในเชิงอันตวิทยาไม่สามารถอธิบายชีวิตในเชิงหน้าที่ (Deontological) ได้.¹ เช่น ชีวิตที่ตั้งใจจะดำเนินชีวิตด้วยการทำหน้าที่ของชีวิตให้สมบูรณ์ด้วยการเป็นคนมีศีลธรรม. การเป็นคนมีศีลธรรมถือเป็นความหมายแบบวัดตุลียแบบธรรมเนียม. แต่ชีวิตที่มีศีลธรรมไม่ได้มีความมุ่งหมายต่อสิ่งอื่นใดนอกจากความมีศีลธรรม. การดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรมเป็นเพียงแค่เป็นการดำเนินชีวิตโดยการรักษาบวรพื้นฐานทางศีลธรรมเท่านั้น. นอกจากนี้การอธิบายชีวิตด้วยเป้าหมายไม่สามารถแยกแยะชีวิตที่มีความหมายออกจากชีวิตที่แสวงหาความสุข. แม้ว่าความสุขจะถือเป็นเป้าหมายหนึ่งของชีวิตได้ แต่ชีวิตที่มีความหมายไม่จำเป็นต้องมีความสุข. ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างเช่น ชีวิตที่อดทนต่อความยากลำบากแต่ไม่เคยทุจริตหรือละเมิดข้อบัญญัติทางศาสนาเพื่อให้ตนเองมีความสุขมากขึ้น. และยังคงทนยอมรับชีวิตที่ลำบากต่อไปโดยเชื่อว่าผลตอบแทนของความดีที่จะได้รับในสวรรค์มีค่ามากกว่าความสุขในโลกนี้. ชีวิตที่ยอมทนรับความลำบากดังกล่าวถือเป็นชีวิตที่มีความหมาย. เพราะเป็นชีวิตที่มุ่งไปสู่เป้าหมายทางศาสนา. แต่ก็ไม่ได้มีเป้าหมายไปสู่ความสุข. แม้ว่าสิ่งที่ได้รับในสวรรค์จะเป็นความสุข. แต่ความสุขนั้นก็ไม่ใช่เงื่อนไขจำเป็นในความมุ่งหมายของชีวิต. เพราะ

¹ ผู้วิจัยจะถกเถียงในส่วน 4.1 ว่าความหมายของชีวิตในเชิงหน้าที่ก็คือว่าเป็นชีวิตที่มีเป้าหมาย

ความสุขสามารถเข้าใจได้หลายแง่มุมไม่จะเป็นว่าความสุขจะต้องมาจากการได้ขึ้นสวรรค์ เช่น ความสุขอาจจะมาจากการหลุดพ้นหรือดับทุกข์ก็ได้.

แนวทางความหมายต่อมาก็คือความหมายของชีวิตก็คือการได้ข้ามพ้น (transcendence) ข้อจำกัดด้วยการดำรงชีวิตเชื่อมโยงและสอดคล้องกับคุณค่า. สำหรับคำอธิบายนี้ชีวิตจะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อมนุษย์เข้าใจคุณค่าอื่นที่อยู่นอกเหนือจากตนเองแล้วดำรงชีวิตโดยเชื่อมโยงกับคุณค่าดังกล่าว. ซึ่งคุณค่าก็แตกต่างกันออกไปตามแนวทางของธรรมเนียมและค่านิยมแบบเหนือธรรมชาติ. แต่แนวทางนี้ไม่เข้ากันกับอภิปรัชญา. เพราะการถือว่าความหมายของชีวิตคือการเชื่อมโยงกับคุณค่าภายนอกเท่ากับว่าคุณค่าที่จะให้ความหมายแก่ชีวิตต้องมาจากภายนอกซึ่งจะทำให้มนุษย์ไม่สามารถให้ความหมายแก่ชีวิตตนเองได้. เมทซ์จึงถือว่าความหมายตามแนวทางนี้แคบเกินไปเช่นกัน.

ข้อเสนอสุดท้ายของ เมทซ์ก็คือความหมายของชีวิตคือการตระหนักถึงคุณค่า (esteem). ซึ่งการตระหนักถึงคุณค่านี้นับเป็นการพิจารณาความหมายว่า ความหมายของชีวิตทำให้มีทัศนคติแบบใดต่อชีวิต ซึ่งการตระหนักถึงคุณค่าในที่นี้ก็คือความภูมิใจต่อชีวิตตนเอง. การตระหนักถึงคุณค่าในที่นี้แตกต่างจาก ความพอใจในตนเอง (self-esteem). เนื่องจากการตระหนักถึงคุณค่าที่เป็นทัศนคติต่อชีวิตไม่ได้รวมไปถึงการตระหนักว่าตนเองสามารถทำสิ่งที่มีคุณค่า. แต่ทั้งการตระหนักถึงคุณค่าและความพอใจในตนเองมีสิ่งร่วมกันคือการตระหนักว่าตนเองเหมาะสมและคู่ควร (worthy) ที่จะภูมิใจต่อชีวิตของตนเอง. เพราะการมีความเคารพต่อชีวิตจะต้องตระหนักว่าตนเองคู่ควรที่จะมีชีวิตอยู่แต่ไม่จำเป็นจะต้องตระหนักว่าตนเองสามารถทำอย่างอื่นได้อีก. นอกจากนี้เมทซ์อธิบายว่าการมีทัศนคติของการตระหนักถึงคุณค่าไม่ใช่เพียงการรู้สึกพึงพอใจกับชีวิตแต่รวมไปถึงทัศนคติเชิงข้อตัดสินว่าชีวิตนั้นตระหนักถึงคุณค่าได้หรือไม่.² (Metz, 2001: 148) การให้กรอบของมโนทัศน์ของความหมายชีวิตด้วยการตระหนักถึงคุณค่าอย่างน้อยที่สุดก็สามารถใช้อธิบายความหมายได้ทั้งธรรมเนียมและค่านิยมที่เหนือธรรมชาติ. เพราะแนวทางเหล่านี้ถือเป็นเกณฑ์ที่ใช้ประเมินว่าจะมีข้อตัดสินเกี่ยวกับชีวิตตระหนักถึงคุณค่าได้หรือไม่. และเมทซ์ตั้งข้อสังเกตแก่ข้อเสนอที่ว่ามโนทัศน์อันหนึ่งคือไม่ได้แยกแยะชีวิตที่ตีออกจากชีวิตที่มีความหมาย ข้อสังเกตนี้มีความสำคัญ. เพราะการตระหนักถึงคุณค่าเป็นทัศนคติที่ประเมินชีวิตแต่ไม่ได้หมายความว่าชีวิตที่เราตระหนักเห็นคุณค่าจะเป็นชีวิตที่ดีที่สุดที่เป็นไปได้. ยกตัวอย่างเช่น การประพาศิตนเป็นศาสนิกชนที่ดี. ชีวิตที่ดำเนินตามความหมายทางศาสนาอย่างไม่ออกนอกกรอบนอกทางถือว่าเป็นชีวิตที่ตระหนักถึงคุณค่าได้. แต่การเป็นศาสนิกชนอาจจะไม่จำเป็นต้องไปถึง

² One should also not reduce esteem to a mere sense of satisfaction. Esteem includes this but also an element of judgment. A person maybe pleased with himself for having finished washing dishes, but he presumably will not have for doing so.....*The concept of a meaningful life* p.148

จุดมุ่งหมายของศาสนาก็ได้. ดังกรณีของพระพุทธศาสนาที่ศาสนิกชนดำรงชีวิตตามศีลและบำรุง
 พระพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอ. แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าชีวิตดังกล่าวจะทำให้เข้าถึงการหลุดพ้น
 จากการเวียนว่ายตายเกิดซึ่งเป็นจุดหมายของศาสนา. ดังนั้นชีวิตที่มีความหมายจะต้องไม่เป็สิ่ง
 เดียวกับชีวิตที่ดี. แต่เมทธีได้ให้แนวทางคำตอบต่อประเด็นนี้ว่าชีวิตที่ดีอย่างน้อยที่สุดก็ต้องเป็น
 ชีวิตที่มีความหมาย. ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าชีวิตที่มีความหมายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่ดี.

ในบทความเรื่อง The Absurd เนเกลได้เสนอเหตุผลว่าชีวิตมีความแอบเสิร์ด. ความแอบ
 เสิร์ดก็คือความไม่ลงรอยระหว่างความจริงจ้งและความเป็นจริง. เนเกลยังให้เหตุผลต่อไปว่าความ
 ไม่ลงรอยดังกล่าวเกิดจากความสามารถจากจิตสำนึกของมนุษย์. จิตสำนึกของมนุษย์มีสิ่งที
 เรียกว่ามูมมองอัตวิสัยและมูมมองวัตถุวิสัย. ซึ่งมูมมองอัตวิสัยก็คือมูมมองที่ชีวิตมนุษย์มีความ
 จริงจ้งต่อเป้าหมายของชีวิต. แต่เมื่อละมูมมองอัตวิสัยแล้วมองชีวิตตนเองจากมูมมองวัตถุวิสัยจะ
 เห็นว่าความจริงจ้งต่อเป้าหมายของชีวิตเป็นไปตามอำเภอใจและน่าสงสัย. แต่กระนั้นชีวิตก็ต้อง
 ดำเนินไปโดยจริงจ้งต่อเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง. ชีวิตจึงแอบเสิร์ด. แต่ข้อเสนอดังกล่าวของเน
 เกลก็มีนักปรัชญาบางท่านแสดงเหตุผลโต้แย้ง. และความแอบเสิร์ดของชีวิตเกี่ยวข้องกับประเด็น
 ทางปรัชญาเรื่องความหมายของชีวิต. ถ้าหากว่าความจริงจ้งต่อเป้าหมายของชีวิตกลายเป็นสิ่งที่
 น่าสงสัยก็เท่ากับว่าสิ่งที่ยึดถือไว้เป็นความหมายของชีวิตก็จะเกิดขึ้นไม่ได้. เพราะว่สิ่งทีมนุษย์
 เลือกไว้เป็นเป้าหมายของชีวิตกลายเป็นสิ่งที่น่าสงสัยและไร้เหตุผล. ข้อเสนอของเนเกลจึงมี
 ความสัมพันธ์โดยตรงกับเรื่องความหมายของชีวิตที่ได้กล่าวมาข้างต้น. ทั้งนี้ก็เพราะว่าหากชีวิตมี
 ความแอบเสิร์ดจริงแล้ว. ก็ย่อมหมายความว่าชีวิตเป็นสิ่งที่ไร้สาระไม่มีความหมายใดๆ. วิทยานิพนธ์
 ฉบับนี้จึงเป็นการนำเสนอประเด็นอันสำคัญในปรัชญา. ได้แก่ปัญหาว่าชีวิตมีความหมายหรือไม่.

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 ทำความเข้าใจเหตุผลที่เนเกลเสนอว่าชีวิตแอบเสิร์ด
- 1.2.2 ประเมินการอ้างเหตุผลของเนเกลและนักปรัชญาที่เสนอข้อโต้แย้ง
- 1.2.3 วิเคราะห์ความแอบเสิร์ดในปรัชญาของเนเกลที่มีผลต่อประเด็นทางปรัชญาเรื่อง

ความหมายของชีวิต

1.3 ขอบเขตการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะวิเคราะห์บทความและหนังสือที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเหตุผลให้เนเกลเสนอ
 ว่าชีวิตแอบเสิร์ดและจะวิเคราะห์บทความที่โต้แย้งต่อข้อเสนอของเนเกลรวมไปถึงบทความที่
 เกี่ยวข้องกับประเด็นความหมายของชีวิต

1.4 วิธีวิจัย

ในบทที่สอง ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เหตุผลที่เนเกลเสนอว่าชีวิตแอบเสิร์ดจากบทความเรื่อง the absurd และจากงานชิ้นอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

บทที่สาม จะวิเคราะห์ข้อโต้แย้งที่มีต่อข้อเสนอของเนเกลจากนักปรัชญาท่านอื่น

บทที่สี่ วิเคราะห์หมโนทัศน์แอบเสิร์ดของเนเกลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความหมายชีวิต

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เข้าใจเหตุผลที่เนเกลเสนอว่าชีวิตแอบเสิร์ดและมีแนวทางในการวิเคราะห์ประเด็นทางปรัชญาเรื่องความหมายของชีวิต